

Alavuden valmistavan opetuksen opetussuunnitelma

Opetushallitus on hyväksynyt 18.6.2009 maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet. Perusopetukseen valmistavaa opetusta antavan opetuksen järjestäjän tulee laatia ja hyväksyä opetussuunnitelma noudattaen annettuja perusteita.

1 PERUSOPETUKSEN VALMISTAVAN OPETUKSEN LÄHTÖKOHDAT JA OPETUSJÄRJESTELYT

Perusopetuslaissa (628/1998) säädetään maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta. Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu niille maahanmuuttajataustaisille oppilaille, joiden suomen tai ruotsin kielen taito ja/tai muut valmiudet eivät riitä esi- tai perusopetuksen ryhmässä opiskelemiseen. Opetusta annetaan 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1 000 tuntia. Opetukseen osallistuvalla on oikeus siirtyä perusopetukseen jo ennen edellä todettujen tuntimäärien täyttymistä, jos hän pystyy seuraamaan perusopetusta.

Opetusta varten ei ole määritelty valtakunnallista tuntijakoa eikä oppimäärää. Perusopetuslain mukaan oppilaille on oikeus työpäivinä opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen ja ohjaukseen. Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetusryhmien muodostamisesta päättää opetuksen järjestäjä. Valmistavaa opetusta voidaan järjestää myös yhdelle oppilaalle. Opetusryhmät muodostetaan oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti siten, että ryhmäjako edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä sekä varmistaa opetussuunnitelman mukaisten ja oppilaiden omissa opinto-ohjelmissa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen. Valmistavan opetuksen aikana oppilaita integroidaan esi- tai perusopetukseen, oppilaan ikätasoa vastaaviin suomen- tai ruotsinkielisiin opetusryhmiin oman opinto-ohjelman mukaan oppilaan omissa opinto-ohjelmassa määritellyllä tavalla. Integroinnilla edistetään kotoutumista, suomen tai ruotsin kielen kehittymistä ja oppiaineiden sisältöjen omaksumista.

Valmistava opetus Alavudella

Alavudella järjestetään valmistavaa opetusta kaikille niille esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttajataustaisille oppilaille, joiden kielitaito ei riitä perusopetuksessa opiskelemiseen. Jos tällaisia oppilaita on alueella useampia, opetus on mahdollista järjestää omassa valmistavan opetuksen ryhmässä. Opetushallitus suosittelee, että valmistavan opetuksen optimaalinen ryhmäkoko on 8–10 oppilasta. Ryhmäkokoon vaikuttavat kuitenkin suuresti oppilaiden ikäjakauma, koulu- ja kielitausta sekä opettajan kokemus. Esikouluikäiset maahanmuuttajat integroidaan tarvittavin tukitoimin esiopetusryhmiin (1-2 vuotta), tarvittaessa esiopetusikäinen voi osallistua myös valmistavaan opetukseen. Valmistavan opetuksen järjestäminen pohditaan tapauskohtaisesti, mikäli oppilaalla epäillään olevan erityisiä oppimisvaikeuksia ja/tai kehityshäiriöitä, sosioemotionaalisia ongelmia, luku- ja kirjoitustaidottomuutta tai fyysisiä rajoitteita.

Jos Alavudella on vain yksittäisiä maahanmuuttajataustaisia oppilaita, heidät integroidaan lähikouluun tarvittavin tukitoimin. Tukitoimia voivat olla:

- ohjaajaresurssin kohdentaminen maahanmuuttajaoppilaille
- tukiopestuntit (omat erikseen varattavat, rahoitus oph)
- opetuksen suunnittelu ja materiaalin valmistaminen 1h/vko
- suomi toisena kielenä S2- tunti 1h/opp/vko (rahoitus oph)
- erityisopettajan tunnit
- opettajien ja ohjaajien koulutus.

Opetuspäällikkö tekee Alavudella valmistavan opetuksen mahdolliset hallinnolliset päätökset. Tavoitteena on, että opiskeltuaan lukuvuoden valmistavassa opetuksessa oppilas voisi jatkaa oman ikäryhmänsä mukaisessa perusopetuksen ryhmässä. Tällöin hänelle laaditaan henkilökohtainen oppimissuunnitelma ja tarvittaessa jatketaan suomi toisena kielenä (S2) opetusta perusopetuksen ohella.

2 PERUSOPETUKSEN VALMISTAVAN OPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMA

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman laatimisesta vastaa opetuksen järjestäjä. Lähtökohdan opetussuunnitelman laatimiselle muodostavat perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteiden lisäksi valtioneuvoston asetuksessa 1435/2001

määritellyt yleiset ja perusopetukseen valmistavaa opetusta koskevat valtakunnalliset tavoitteet sekä soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmassa tulee olla:

- opetuksen tavoitteet ja opetusjärjestelyt
- periaatteet oppilaan oman opinto-ohjelman laatimiseksi
- oppilashuollon ja siihen liittyvän yhteistyön järjestäminen
- ohjaustoiminta opiskelun tukena ja erilaiset oppimisympäristöt oppimisen tukena
- erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetus
- yhteistyö perusopetuksen kanssa
- kodin ja koulun yhteistyö
- yhteistyö muiden tahojen kanssa
- oppilaan arviointi ja todistukset

3 PERUSOPETUKSEN VALMISTAVAN OPETUKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET SISÄLLÖT

3.1 Yleiset tavoitteet ja yhteistyö perusopetuksen kanssa

Valmistavan opetuksen tavoitteena on edistää opetukseen osallistuvan oppilaan suomen/ruotsin kielen taitoa, tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä antaa tarvittavia valmiuksia perusopetukseen siirtymistä varten. Valmistavassa opetuksessa oppilaalle annetaan opetusta perusopetuksen oppiaineissa ja mahdollisuuksien mukaan oppilaan omassa äidinkielessä oppilaan omassa opinto-ohjelmassa tarkemmin määritellyllä tavalla. Eri oppiaineiden opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita, joten valmistavan opetuksen opettajan ja perusopetuksen opettajien yhteistyö on tärkeää. Koulun pedagogisissa järjestelyissä ja opetuksessa otetaan huomioon, että oppijat ovat iältään, opiskeluvalmiuksiltaan ja taustaltaan erilaisia ja että oppilaan opetusjärjestelyt suunnitellaan ja opetusta eriytetään oppilaiden ikä- ja kehitysvaiheiden mukaisesti. Oppilaan omalla äidinkielellä tuettu opetus edistää eri oppiaineiden sisältöjen omaksumista.

Perustettaessa **Alavudelle** erillistä valmistavan opetuksen ryhmää, on huomioitava yhteistyö perusopetuksen sisällä ja mahdollisesti myös sosiaali- ja terveystieteiden tuottavan kuntayhtymän sekä Kuusiolinnan ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

3.2 Luku- ja kirjoitustaidottomat oppilaat

Lapsilla ja nuorilla, joilla on heikko luku- ja kirjoitustaito, painotetaan perusopetukseen valmistavassa opetuksessa näiden taitojen oppimista. Oppilaan oman opinto-ohjelman tavoitteet asetetaan siten, että oppilaat saavat omalle taito- ja ikätasolleen soveltuvaa opetusta. Sisällöt valitaan niin, että ne tukevat arkitilanteista selviytymistä, kotoutumista ja auttavat opiskelijaidentiteetin kehittämisessä. Oman äidinkielen opiskelu edistää oppilaan oppimistaitoja ja vahvistaa kulttuurista identiteettiä. Luku- ja kirjoitustaidon omaksumiseen ja varmentamiseen varataan riittävästi aikaa. Mikäli oppilaan taidot eivät riitä perusopetuksessa opiskeluun, tulee oppilaan omassa opinto-ohjelmassa kiinnittää huomiota perusopetukseen siirtymisen aikatauluun. Tarvittaessa oppilas voi jatkaa perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, siirtyä opiskelemaan vuosiluokkiin sitomattoman opinto-ohjelman mukaisesti tai muulla tavoin hänelle parhaiten soveltuvien tukitoimien avulla. Perusopetukseen siirtyvän luku- ja kirjoitustaidottoman oppilaan riittävästä tuesta huolehditaan.

Alavudella moniammatillisessa työryhmässä suunnitellaan luku- ja kirjoitustaidottomille oppilaille oma oppimisen polku ja laaditaan oppimissuunnitelma. Tällaisessa tilanteessa tulee varata toimintaan riittävät resurssit.

3.3 Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Suomi tai ruotsi toisena kielenä

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa pääpaino on suomi tai ruotsi toisena kielenä -opinnoissa. Opetuksessa noudatetaan soveltuvien osien perusopetuksen suomi tai ruotsi toisena kielenä -oppimäärän opetussuunnitelman perusteita. Suomi tai ruotsi toisena kielenä -opinnot ovat pohjana kaikille muille opinnoille. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa suomi tai ruotsi toisena kielenä -opintojen tavoitteena on antaa oppilaille tarvittavat valmiudet siirtyä perusopetukseen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan koulu- ja opiskelutausta ja hänen mahdollisesti hallitsemansa suomen tai ruotsin kielen taito. Oppilaalle laaditussa omassa opinto-ohjelmassa määritellään taito- ja ikätason mukaiset tavoitteet ja sisällöt.

Alavudella toisena kielenä on suomi. Jokaiselle oppilaalle varataan S2-kieltä varten vähintään 1h/vko. Suomen kieltä ja sanastoa opetetaan ja opitaan myös muissa oppiaineissa. Opetuksessa keskitytään kehittämään yksilöllisesti oppilaan kielitaidon keskeisiä osa-alueita ja kasvattamaan sanavarastoa.

Keskeisiä tavoitteita suomi toisena kielenä – opiskelussa perusopetuksessa ovat:

- puhuminen: ilmaisee itseään suullisesti
- selviää suomen kielellä arkielämän tilanteissa
- ymmärtää puhuttua ja kirjoitettua kieltä (puhekielen ja kirjakielen ero)
- saavuttaa riittävän teknisen lukutaidon
- saavuttaa hyvän kirjoitustaidon
- hallitsee tarvittavan sanavaraston
- tuntee suomalaista kirjallisuutta ja kulttuuriperintöä
- osaa arvioida omaa kielitaitoaan
- osaa käyttää tieto- ja viestintätekniiikkaa opiskelun apuna.

S2-kielen seurantalomaketta (liite 3) voi käyttää kielellisen kehityksen tukemiseen ja opetuksen suunnitteluun. Esiopetuksessa keskeiset sisältöalueet harjaannuttavat kielenkäyttöön eri tilanteissa ja kotoutuminen suomalaiseen kulttuuriin mahdollistuu. Suomen kielen oppiminen nivoutuu esiopetuksessa kaikkiin esiopetuksen eri osa-alueisiin. Esiopetuksessa S2-kielen oppimista voidaan tukea leikin, toiminnan, tehtävien ja draaman keinoin.

Oppilaan oma äidinkieli

Oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteena on tukea ja edistää äidinkielen hallintaa, kulttuuritaustan tuntemusta ja kulttuuri-identiteetin kehittymistä. Oman äidinkielen hyvä hallinta luo edellytyksiä myös suomen/ ruotsin kielen oppimiselle ja tällä kielellä tapahtuvalle muulle oppimiselle. Oppilaille järjestetään opetusta mahdollisuuksien mukaan. Opetus noudattaa soveltuvin osin Opetushallituksen suositusta maahanmuuttajien äidinkielen opetuksen perusteiksi (1/011/2001). Oppilaan oman äidinkielen hallintaa ja sen säilymistä tuetaan myös eri tavoin yhteistyössä perheen kanssa.

Alavudella oppilaan oman äidinkielen opetusta annetaan mahdollisuuksien mukaan. Lähikontaktiopetuksen puuttuessa voidaan yrittää löytää oppilaan oman äidinkielen opetusta etäyhteyden avulla.

Muut kielet

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sisältyy oppilaiden vieraan kielen opetuksen tavoitteet. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa noudatetaan näitä opetussuunnitelman perusteita soveltuvin osin. Oppilaan vieraan kielen opinnot järjestetään kunnan kieliohjelman mukaisesti. Oppilaan kielelliset valmiudet ratkaisevat, missä määrin hänen omaan opinto-ohjelmaansa voidaan sisällyttää vieraiden kielten opiskelua perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana.

Alavuden perusopetuksen opetussuunnitelmassa ovat vieraan kielen A1 ja A2 kielen tavoitteet ja sisällöt. Valmistavassa opetuksessa oppilaan vieraan kielen opiskelusta päätetään yksilöllisen tilanteen mukaan.

3.4 Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Valmistavan opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan aikaisemmat opinnot ja kulttuuritausta. Opetuksessa hyödynnetään oppilaan tietämystä oman kieli- ja kulttuurialueensa luonnosta, elämäntavoista, historiasta ja yhteiskunnasta, kielistä ja kulttuureista. Valmistavan opetuksen aikana muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja sisällöt noudattavat soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Sisältöjä suunniteltaessa otetaan huomioon kunkin oppiaineen keskeinen käsitteistö, työtavat ja välineet. Omalla äidinkielellä annettu opetus ja tuki edistää oppilaan opiskelua ja kotoutumista. Omakielisen opetuksen ja tuen avulla saatu lisätieto oppilaan osaamisen tasosta auttaa muiden oppiaineiden tavoitteiden asettamisessa. Näin oppilas voi edistyä aineopinnoissaan, vaikka suomen/ruotsin kielen taidot kehittyisivätkin muita taitoja hitaammin. Omakielistä opetusta ja tukea annetaan oppilaan tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan. Valmistavassa opetuksessa hyödynnetään kokemuksellisia ja toiminnallisia oppimisympäristöjä ja monipuolisia opetusmenetelmiä ja työtapoja. Monipuoliset oppimisympäristöt tarjoavat oppilaalle mielekkäitä ja monipuolisia tilanteita käyttää kieltä eri kommunikaatioympäristöissä. Erilaiset tilanteet kehittävät oppilaan kykyä toimia sekä itsenäisenä yksilönä että yhteisön jäsenenä ja antavat valmiuksia elinikäiseen oppimiseen. Oppimisympäristöt tutustuttavat oppilasta suomalaiseen kulttuuriin ja edistävät hänen kotoutumistaan lähiympäristöön sekä laajemmin suomalaiseen yhteiskuntaan.

Alavudella oppilaan omalla äidinkielellä annetaan opetusta muissa oppiaineissa, mikäli se on kohtuudella mahdollista. Muussa tapauksessa oppilas integroidaan mahdollisuuksien mukaan muiden oppiaineiden opetusryhmiin.

4 OPPILAAN OMAN OPINTO-OHJELMAN LAATIMINEN

Perusopetukseen valmistavaa opetusta varten ei ole olemassa valtakunnallista tuntijakoa tai oppimäärää, joten jokaiselle oppilaalle laaditaan oma opinto-ohjelma. Oppilaan omaan opinto-ohjelmaan kirjataan:

- oppilaan lähtötaso, kuten koulunkäyntihistoria, kielitaito ja oppilaan vahvuudet
- oppilaan henkilökohtaiset oppimistavoitteet, joita tarkistetaan säännöllisin väliajoin
- opiskeltavat oppiaineet, niiden tuntimäärät sekä opetuksen sisältö
- oppilaan opinnot valmistavan opetuksen opetusryhmässä ja integrointi perusopetukseen
- ohjauksen järjestäminen ja mahdollisesti tarvittavat tukitoimet.

Opinto-ohjelma voi olla osa kotouttamislain mukaista oppilaan kotoutumissuunnitelmaa. Valmistavan opetuksen oppilaalle voidaan laatia myös oppimissuunnitelma.

Alavudella tehdään oppilaalle lähtötilanteen selvitys. Selvitykseen haastatellaan huoltajaa ja pyritään kartoittamaan oppilaan koulunkäyntihistoria sekä opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttävät välttämättömät tiedot. Tässä haastattelussa käytetään tarvittaessa tulkkia. Tämän lisäksi oppilaalle laaditaan oma valmistavan opetuksen oppimissuunnitelma, johon voidaan kirjata myös oppilaan vahvuudet ja mahdolliset tuen tarpeet. Tarvittaessa voidaan käyttää vuosiluokkiin sitomatonta opetusta.

5 OPISKELUN JA HYVINVOINNIN TUKEA

Kun perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana selviää oppilaan tarve opiskelun tukeen, tuki annetaan oppilaalle parhaiten soveltuvalla tavalla. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilaille annetaan tarvittaessa tukiopetusta, oppilashuollollisia tukitoimenpiteitä sekä osa-aikaista erityisopetusta. Jos annettu tuki ei riitä, on tarpeen kartoittaa oppilaan erityisen tuen tarve.

Oppilaan tehostetun tai erityisen tuen tarve kartoitetaan **Alavudella** moniammatillisesti ja yhteistyössä huoltajien kanssa. Yhteistyössä laaditaan pedagoginen arvio tehostettua tukea varten tai pedagoginen selvitys erityistä tukea varten ja tarvittaessa laaditaan oppimissuunnitelma.

5.1 Kodin ja koulun yhteistyö

Opetuksen järjestäjä luo edellytykset kodin ja koulun yhteistyölle. Yhteistyön lähtökohtana on osapuolten yhdenvertainen ja tasa-arvoinen kunnioitus ja kohtelu. Tavoitteena on vuoropuhelun aikaansaaminen oppilaan kasvun ja oppimisen tukemiseksi. Kodin ja koulun yhteistyössä otetaan huomioon perheiden kieli- ja kulttuuritausta. Huoltajille annetaan tietoa suomalaisesta koulusta ja koulutusjärjestelmästä, opetussuunnitelmasta, oppilaan arvioinnista, opetusmenetelmistä ja perusopetukseen valmistavassa opetuksessa käytettävästä oppilaan omasta opinto-ohjelmasta. Perheille annetaan tietoa perusopetukseen siirtymisestä sekä jatko-opintomahdollisuuksista perusopetuksen jälkeen.

Kodin ja koulun yhteistyön perusteet löytyvät kuntien esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmista. Tämän lisäksi jokainen **Alavudella** toimiva koulu määrittelee vuosisuunnitelmassaan kodin ja koulun välisen yhteistyön käytännön tasolla. Tätä yhteistyömallia sovelletaan myös valmistavassa opetuksessa. Mahdollisissa vanhempainvarteissa tai keskusteluissa/vastaavissa tulee olla mahdollisuus käyttää tulkkia yhteisen kielen puuttuessa.

5.2 Oppilashuolto

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilashuollon järjestämistä ja toteuttamista koskevat samat periaatteet ja oppilaita samat oikeudet kuin perusopetuksen oppilashuollossa. Opetuksen järjestäjällä tulee olla oppilas- ja opiskelijahuoltolain edellyttämä koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma, jonka laatimisesta on määrätty perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (Määräys 4/011/2014). Perusopetukseen valmistavan opetuksen koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma voidaan sisällyttää perusopetusta koskevaan koulukohtaiseen oppilashuoltosuunnitelmaan.

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilaalla on oikeus opetukseen osallistumisen edellyttämään maksuttomaan oppilashuoltoon. Yhteisön ja yksittäisten oppilaiden terveydestä, hyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehtiminen ulottuu kaikkeen koulutyöhön. Oppilashuolto on

kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ja oppilashuoltopalveluista vastaavien työntekijöiden yhteinen tehtävä.

Oppilashuoltoa toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena. Yhteisöllinen oppilashuolto on osa perusopetukseen valmistavan opetuksen yhteisöllistä toimintakulttuuria ja ensisijainen tapa toteuttaa oppilashuoltoa. Yhteisöllinen oppilashuolto on ennalta ehkäisevää ja sen tehtävänä on vahvistaa osallisuuden, huolenpidon ja turvallisuuden ilmapiiriä perusopetukseen valmistavassa opetuksessa. Kouluyhteisössä arvostetaan jokaisen yksilöllisyyttä eikä syrjintää, väkivaltaa, kiusaamista tai rasismia hyväksyttyä. Oppilaita ohjataan arvostamaan sekä omaa että ympäristön kulttuurista, kielellistä ja katsomuksellista monimuotoisuutta.

Oppilashuoltotyötä ohjaa oppilaan edun ensisijaisuus. Yksilökohtaista oppilashuoltoa toteutetaan oppilaan ja tarvittaessa huoltajan suostumuksella. Psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut ovat oppilaan saatavilla ja ne järjestetään lain edellyttämässä määräajassa. Oppilaan yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon valmistavan opetuksen arjessa sekä tarvittavan tuen suunnittelussa ja toteutuksessa. Työssä turvataan oppilaan ja huoltajan osallisuus, työskentelyn luottamuksellisuus sekä kunnioittava vuorovaikutus. Osallisuuden varmistamiseksi huolehditaan tarvittavista tulkintapalveluista.

Monialainen yhteistyö on perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilashuollossa tärkeää. Oppilashuolto järjestetään opetus-, sosiaali- ja terveystoimen yhteistyönä siten, että siitä muodostuu toimiva kokonaisuus. Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan, huoltajan sekä tarvittaessa muiden yhteistyökumppaneiden kuten perheen kotoutumissuunnitelmasta vastaavan tahon kanssa. Oppilashuollon toimintatavoista ja palveluista tiedotetaan suunnitelmallisesti. Huoltajille annetaan tietoa myös suomalaisen koulutusjärjestelmän sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimintatavoista ja saatavuudesta.

Alavudella kaikki oppilashuollolliset toimenpiteet on kuvattuna paikallisessa opetussuunnitelmassa, joka löytyy kaikilta kouluilta. Kunnassa on koulukohtaiset oppilashuoltosuunnitelmat, ne ovat samalla valmistavan opetuksen oppilashuoltosuunnitelma. Kotoutumissuunnitelman laatijan kanssa vastataan huoltajien tiedottamisesta. Tämän lisäksi tietoa saa myös koulu- ja terveydenhuoltohenkilöstöltä.

5.3 Oppilaanohjaus

Opetussuunnitelmassa määritellään, miten oppilaanohjaus valmistavassa opetuksessa toteutetaan. Ohjausta toteutetaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kuvattujen ohjaustoiminnalle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Oppilaanohjauksen tarkoituksena on kehittää oppilaan oppimisvalmiuksia ja tukea hänen sosiaalista kasvuaan sekä ennaltaehkäistä oppimisvaikeuksia. Oppilaan opiskelua valmistavassa opetuksessa tuetaan oppilaanohjauksella siten, että opiskelutaidot ja elämänsuunnittelun kannalta tarpeelliset tiedot ja taidot kehittyvät. Perusopetukseen siirtymistä suunniteltaessa tulee huolehtia siitä, että tieto oppilaan valmiuksista ja edistymisestä valmistavassa opetuksessa siirtyy seuraavan kouluun. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan mahdollisuus tutustua ajoissa tulevaan kouluun. Valmistavan opetuksen oppilaanohjauksessa tulee kiinnittää huomiota myös siihen, että oppilaalla on käsitys omista mahdollisuuksistaan jatko-opinnoissa ja työelämässä.

Mikäli **Alavudella** on oma valmistavan opetuksen ryhmänsä, oppilaanohjaaja laatii yhteistyössä valmistavan opetusta antavan opettajan kanssa suunnitelman, jonka mukaan oppilaan ohjausta toteutetaan. Muissa tapauksissa oppilaanohjaus määritellään opetussuunnitelmassa.

6 OPPILAAN ARVIOINTI

Opetussuunnitelmassa määrätään valmistavaan opetukseen osallistuvien arvioinnista sekä heille annettavasta todistuksesta. Arvioinnin tulee olla ohjaavaa, kannustavaa ja monipuolista. Oppilaan edellytyksiä itsearviointiin kehitetään. Arvioinnin avulla valmistavan opetuksen oppilaalle annetaan kuva myös perusopetuksen vaatimuksista. Oppilaan suomen tai ruotsin kielen taitoa arvioidaan kielitaidon tasojen kuvausasteikolla. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa ei käytetä numeroarvostelua. Arvioinnin suorittavat yhteistyössä kaikki oppilasta opettavat opettajat. Arviointi perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen havainnointiin ja näyttöön.

Alavudella perusopetuksessa eri kieli- ja kulttuuriryhmiin kuuluvan oppilaan arviointi perustuu henkilökohtaiseen oppimissuunnitelmaan ja koulujen opetussuunnitelmiin. Arvioinnissa valmistavassa opetuksessa keskitytään ensisijaisesti jo opittuihin asioihin ja edistymiseen, ei puutteisiin. Arvioinnin tulisi olla kannustavaa. Oikeudenmukaisuuden takaamiseksi huomioidaan myös oppilaan lähtökohdat ja vasta kehittymässä oleva kielitaito. Arviointia voidaan antaa myös todistusten lisäksi esimerkiksi suullisesti arviointikeskusteluissa huoltajan kanssa tai erilaisilla tiedotteilla.

7 TODISTUKSET

Perusopetukseen valmistavan opetuksen päätteeksi oppilaalle annetaan osallistumistodistus. Todistukseen merkitään opiskellut oppiaineet, niiden laajuus ja opetuksen sisältö. Todistuksessa kuvataan oppilaan edistymistä valmistavan opetuksen aikana.

Esiopetusvuoden päättyessä myös esioppilaat saavat osallistumistodistuksen valmistavasta opetuksesta.

8 PERUSOPETUKSEN OPPIMÄÄRÄÄN SISÄLTYVIEN OPINTOJEN SUORITTAMINEN VALMISTAVAN OPETUKSEN AIKANA

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaan omaan opinto-ohjelmaan voi kuulua perusopetuksen oppimäärän mukaisia eri oppiaineiden opintoja. Oppilas voi saada todistuksen edellä mainittujen opintojen hyväksytystä suorittamisesta osallistumalla perusopetuslaissa (38§) tarkoitettuun erityiseen tutkintoon. Erityisessä tutkinnossa selvitetään eri tavoin, vastaavatko oppilaan tiedot ja taidot perusopetuksen oppimäärän mukaisia tietoja ja taitoja kyseisessä oppiaineessa. Tutkintoon osallistuvan oppilaan osaamista arvioidaan suhteessa vuoden 2004 ja myöhemmin vuoden 2016 perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltyihin ja paikallisessa opetussuunnitelmassa tarkennettuihin eri oppiaineiden tavoitteisiin. Oppilaan osaamisen tasonmäärittelyssä käytetään apuna perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin 2004 sisältyviä hyvän osaamisen kuvauksia ja päättöarvioinnin kriteerejä. Erityisessä tutkinnossa voidaan suorittaa oppiaineen koko oppimäärä tai osia siitä, kuten jonkin vuosiluokan oppimäärä.

Erityisessä tutkinnossa käytettäviä todistuksia koskevat määräykset sisältyvät perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Alavuden kaupungin valmistavassa opetuksessa käytetään valmistavan opetuksen todistusta.